

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 62 IR
77 STRAIPSNŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 62 ir 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) yra teikiamas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministerijos inicijuotą Karo prievolės ir alternatyvios krašto apsaugos tarnybos įstatymo projektą, kuriuo siekiama stiprinti visuomenės parengimą ginkluotai krašto gynybai, didinti aktyviojo kariuomenės personalo rezervo karių skaičių, taip pat artėti prie visuotinio šaukimo į kariuomenę. Esama dabartinė geopolitinė situacija Europoje ir Lietuvos siekis stiprinti ir gausinti krašto kariuomenę, reikalauja lankstesnio studijų proceso.

Įstatymo projektu siūloma įtvirtinti galimybę studentams suderinti privalomąją pradinę karo tarnybą pasiimant akademinės atostogas bet kuriuo studijų laikotarpiu (įskaitant ir pirmąjį studijų semestrą). Taip pat įstatymo projektu tikslinami stojimo į aukštąsias mokyklas antrosios konkursinės eilės reikalavimai, kad asmenims, norintiems stoti į aukštąsias mokyklas, būtų paskata iš karto po mokyklos atlikti 9 mėnesių privalomąją pradinę karo tarnybą ir po tarnybos atlikimo jie galėtų stoti pagal antrosios konkursinės eilės sąlygas.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projekto iniciatorius ir rengėjas – Lietuvos Respublikos Seimo narys Artūras Žukauskas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu įstatyme yra numatyta, kad studentai gali išeiti akademinį atostogų dėl ligos, gydytojui ar gydytojų konsultacinei komisijai rekomendavus, arba dėl nėštumo ir gimdymo, vaiko priežiūros, taip pat kartą per studijų laikotarpį dėl asmeninių priežasčių. Taip pat nustatyta, kad Lietuvos Respublikos piliečiams, kurie mokosi aukštosiose mokyklose, sudaromos sąlygos atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo nustatyta tvarka. Šiuo metu studentai daugumoje aukštųjų mokyklų turi galimybę pasiimti akademinės atostogas atlikti privalomąją karo tarnybą tik asmeninių priežasčių pagrindu. Pabrėžtina kad šiuo pagrindu akademinės atostogas galima pasiimti tik vieną kartą per studijų laikotarpį. Tokiu būdu studentai išnaudoja vienintelę galimybę pasiimti akademinės atostogas dėl asmeninių priežasčių ir ateityje, įvykus asmeninio gyvenimo pokyčiams, tokios galimybės nebeteri.

Įstatyme įtvirtintos antros konkursinės eilės stojimo sąlygos: stojantieji į universitetines pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas ir pirmosios pakopos kolegines studijas atitinka aukštosios mokyklos nustatytas specialiuųjų gebėjimų ir kompetencijų sąlygas ir turi ne trumpesnę kaip 12 mėnesių praktinės veiklos patirtį; stojantieji į universitetines pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas ir pirmosios pakopos kolegines studijas – ne trumpesnę kaip 24 mėnesių praktinės veiklos patirtį; stojantieji į trumposios pakopos studijas – ne trumpesnę kaip 12 mėnesių praktinės veiklos patirtį. Į praktinės veiklos patirties trukmę įskaitomas darbas pagal darbo sutartį, savanoriška veikla pagal savanoriškos veiklos sutartį, nuolatinė privalomoji pradinė karo tarnyba, profesinė karo tarnyba

ir savanoriška nenuolatinė karo tarnyba. Reikalavimus praktinės veiklos patirčiai ir praktinės veiklos patirties trukmės skaičiavimo tvarką nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Įstatymo projektu patikslinus Mokslo ir studijų 62 straipsnio 1 dalies 11 punktą ir 6 dalį, siekiama studentams suteikti galimybę išeiti akademinį atostogų atskiru privalomosios pradinės karo tarnybos pagrindu bet kuriuo studijų laikotarpiu ir išlaikyti valstybės finansuojamą studijų vietą.

Įstatymo projektu patikslinus Mokslo ir studijų 77 straipsnio 1¹ dalį, asmenys, atlikę privalomąją pradinę karo tarnybą, galėtų stoti į aukštąsias mokyklas pagal antrosios konkursinės eilės sąlygas ir pretenduoti į valstybės finansuojamas vietas iš karto po 9 mėnesių privalomosios pradinės karo tarnybos.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų priimto įstatymo pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas įstatymas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Priimtas įstatymas neturės neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštaruja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Teikiamas įstatymo projektas neprieštaruja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Kitų įstatymų keisti nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas, laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas neprieštaruja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės aktams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Įstatymo įgyvendinimui nereikės įgyvendinamųjų teisės aktų.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Įstatymo projekto įgyvendinimui nereikės valstybės biudžeto lėšų.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

„akademinės atostogos“, „antra konkursinė eilė“, „privaloma pradinė karo tarnyba“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Teikia
Seimo narys

Artūras Žukauskas